

๓.๗๓

ปูเหรียญ-พระพุทธรูปวิริยากร

พระพุทธรูปวิริยากร (จิตร ฉันทโน)

วัดสัตตนารถปริวัตร จังหวัดราชบุรี

สัปดาห์
พระเครื่อง

ราม วัชรประดิษฐ์

ในแวดวงนักนิยมสะสมพระเครื่องและเหรียญคณาจารย์ โดยทั่วไปแล้ว จะไม่นิยมเล่นหาเหรียญที่สร้างขึ้นเพื่อ แจกเป็นที่ระลึกเนื่องในการสถาปนากิจศพ หรือที่เรียกว่า "เหรียญ ตาย" กันนัก แต่มีข้อยกเว้นก็เฉพาะ "เหรียญตาย 2 เหรียญ" ที่ กลับได้รับการยอมรับและนิยมสะสมอย่างกว้างขวาง นั่นคือ เหรียญที่ระลึกในการพระราชทานเพลิงศพ เสด็จในกรมฯ กรม

พระพุทธรูปวิริยากร วัดสัตตนารถปริวัตร

ในงานสถาปนากิจศพพระพุทธรูปวิริยากร เมื่อปี พ.ศ. 2458 จัดสร้างและปลุกเสกโดย พระครูวินัย ธรรมอินทร์ (ปัญญะทีโป) ซึ่งเป็นศิษย์เอกและเป็นพระจวนของท่านเจ้าประคุณพระพุทธรูปวิริยา กร คนส่วนใหญ่มักเรียกท่านว่า "พระครูเต๋า" หรือ "พระครูอินทเวต" เพราะท่านเป็นผู้มีความชำนาญสูงทั้งด้านโหราศาสตร์และไสย ศาสตร์

เหรียญนี้สร้างมาจากประเทศญี่ปุ่น มี

สี่ปดาบท พระเครื่อง

ราม วัชรประดิษฐ์

วัดสัตตนารณปริวรรต จังหวัดราชบุรี

พระพุทธรูปปางนาคปรก วัดสัตตนารณปริวรรต

ในงานฉลองนภกิจศพระพุทธรูปวิริยากร เมื่อปี พ.ศ. 2458 จัดสร้างและปลุกเสกโดย **พระครูวินัยธรรมอินทร์ (ปัญญาทิโป)** ซึ่งเป็นศิษย์เอกและเป็นพระฐานาของท่านเจ้าประคุณพระพุทธรูปวิริยากร คนส่วนใหญ่มักเรียกท่านว่า **"พระครูเฒ่า"** หรือ **"พระครูอินทเวด"** เพราะท่านเป็นผู้มีความชำนาญสูงทั้งด้านโหราศาสตร์และไสยศาสตร์

ในแวดวงนักนิยมสะสมพระเครื่องและเหรียญคนอาจารย์ โดยทั่วไปแล้ว จะไม่นิยมเล่นหาเหรียญที่สร้างขึ้นเพื่อแจกเป็นที่ระลึกเนื่องในการฉลองนภกิจศ หรือที่เรียกว่า "เหรียญตาย" กันนัก แต่มีข้อยกเว้นก็เฉพาะ **'เหรียญตาย 2 เหรียญ'** ที่กลับได้รับการยอมรับและนิยมสะสมอย่างกว้างขวาง นั่นคือ **เหรียญที่ระลึกในการพระราชทานเพลิงศพ เสด็จในกรมฯ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์** เหรียญหนึ่ง และ **เหรียญพระพุทธรูปวิริยากร** อีกเหรียญหนึ่ง สำหรับเหรียญแรกดูชื่อเหรียญแล้วทุกท่านย่อมประจักษ์กันเป็นอย่างดีว่าต้องได้รับความนิยมสูงอย่างแน่นอน ส่วนเหรียญที่สองคือ **"เหรียญพระพุทธรูปวิริยากร"** นั้น ความพิเศษอยู่ที่นับเป็นเหรียญพระสงฆ์เหรียญแรกของประเทศไทย และเป็นเหรียญยอดนิยมอันดับหนึ่งของจังหวัดราชบุรีทีเดียวครับผม ส่วนเหรียญพระพุทธรูปเหรียญแรกนั้นวงการยกให้เหรียญพระพุทธรูปชินสีห์ สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2440 เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จกลับจากยุโรปเพื่อเป็นการสมโภชองค์พระพุทธรูปชินสีห์ที่ทรงอัญเชิญมาจากวัดพระศรีรัตนมหาธาตุมาประดิษฐานยังวัดบวรนิเวศวิหาร กทม.

ส่วนอดีตโนประวัติของผู้สร้าง **ท่านเจ้าคุณพระพุทธรูปวิริยากร (จิตร ฉันทโน)** อดีตเจ้าอาวาสวัดสัตตนารณปริวรรต จังหวัดราชบุรี เป็นชาวราชบุรีโดยกำเนิด เกิดที่ตำบลคลองยายแพ่ง อำเภอดำเนินสะดวก เมื่อปี พ.ศ. 2390 ปีตาบรรพชา ท่านเริ่มศึกษาศึกษาธรรมที่สำนักพระอาจารย์บ้าย วัดบางน้อย อำเภออัมพวา จนอายุครบอุปสมบทในปี พ.ศ. 2411 จึงเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์ ณ วัดตาล อำเภอเมือง โดยมี หลวงพ่อปาน วัดบางคนที เป็นพระอุปัชฌาย์ ได้รับฉายา **"ฉันทโน"**

เมื่อศึกษาด้านพระธรรมวินัยเป็นที่แตกฉานแล้ว จึงเดิน

ทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อศึกษาทางด้านพระปริยัติธรรมเพิ่มเติม ณ สำนักพระธรรมราชาวัตร (ต่าย) และสมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (ยัง) จากนั้นจึงเดินทางกลับไปจำพรรษาที่วัดตาลดังเดิม ด้วยความที่ท่านเป็นพระที่ใฝ่ในสมณะ และมีวัตรปฏิบัติฝ่ายธรรมยุตที่เคร่งครัดตามหลักของพระธรรมวินัย มีเมตตาธรรมและกรุณาธรรม จึงเป็นที่ศรัทธาเลื่อมใสและเคารพจากเหล่าพุทธศาสนิกชนที่ได้มากราบนมัสการและรับฟังธรรมะจากท่าน และฝาก ตัวเป็นลูกศิษย์ลูกหาท่านเนื่องแน่นทั้งชาวราชบุรีและจังหวัดใกล้เคียง ท่านดูแลปกครองคณะสงฆ์ให้มีความประพฤติปฏิบัติปฏิบัติชอบ และพัฒนาวัดวาอารามให้เจริญรุ่งเรือง

ยิ่งกว่านั้น ท่านยังเป็นทีโปรดปรานในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) เป็นอย่างมาก ท่านได้รับการแต่งตั้งและสถาปนาสมณศักดิ์เรื่อยมาตั้งแต่ที่ พระสมุห์จิตร เจ้าอาวาสวัดตาล, พระครูอุดมธีรคุณ เจ้าอาวาสวัดศรีสุริยวงศ์ เป็นพระอุปัชฌาย์ฝ่ายธรรมยุตมณฑลราชบุรี, เจ้าอาวาสวัดสัตตนารณปริวรรต และสุดท้ายได้เป็นพระราชอาคันตุกะ **'พระพุทธรูปวิริยากร'** ท่านมรณภาพในปี พ.ศ. 2457 สิริอายุ 68 ปี พรรษา 47 และได้รับการทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเพลิงศพด้วย

เหรียญพระพุทธรูปวิริยากร เป็นเหรียญที่ระลึกสำหรับแจก

เหรียญนี้สร้างมาจากประเทศญี่ปุ่น มีด้วยกันหลายเนื้อ ทั้ง ทองแดง สัมฤทธิ์ และเงิน เป็นต้น ลักษณะรูปทรงของเหรียญจะคล้ายรูป **'เต่า'** หูเชื่อม ด้านหน้า ตรงกลางเป็นรูปเหมือนพระพุทธรูปวิริยากรครึ่งองค์ ล้อมรอบด้วยอักขระขอมอ่านว่า **"อะสังวิสุโลปะหะ สะวินาปุยะปะ"** สำหรับด้านหลัง ส่วนบนเป็นอักขระขอมอ่านว่า **"ทุ สะ มะ นิ"** คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ซึ่งก็คือ ยอดหัวใจพระไตรปิฎก ช่วงกลางเป็นอักษรไทยว่า **"ที่ระลึกในการฉลองนภกิจ"** ต่อลงมาเป็นอักขระขอม อ่านว่า **"ฉันทโน"** ซึ่งเป็นฉายาของท่าน ล่างสุดเป็นปี พ.ศ. ที่จัดพิธีฉลองนภกิจศพระพุทธรูปวิริยากร คือ **"2548"**

ด้วยพุทธลักษณะของเหรียญที่ดูแปลกเป็นที่สะดุดตานั้นคือมีรูปทรงจะคล้ายๆ เต่านี้เอง บางคนจึงเรียกชื่อว่า **"เหรียญเต่า"** เหรียญนี้นับว่ามีพุทธลักษณะแห่งความบริสุทธิ์และความประณีตวิจิตรของศิลปะโดยแท้ กอปรกับคุณงามความดีของท่านเจ้าประคุณพระพุทธรูปวิริยากรที่ได้สร้างสมมา ที่สำคัญคือพุทธคุณความศักดิ์สิทธิ์เป็นเลิศเป็นที่ปรากฏและกล่าวขวัญกันเรื่อยๆ มา ทำให้ **"เหรียญพระพุทธรูปวิริยากร"** นอกจากจะได้ชื่อว่า เป็นเหรียญพระสงฆ์เหรียญแรกของไทยแล้ว ยังได้รับการยอมรับและยกย่องให้เป็นเหรียญอันดับหนึ่งของราชบุรี และได้รับความนิยมอย่างสูงในแวดวงนักนิยมสะสมเหรียญคนอาจารย์ มาตราบนานเท่านานนี้ครับ ■